ODLUKA KOMISIJE (EU) 2018/1840

od 10. kolovoza 2018.

o državnoj potpori SA.33229 (2018/N-4) (ex 2017/C-3) – Slovenija – Izmjene obveza u pogledu restrukturiranja Nove Ljubljanske banke d.d.

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2018) 5537)

(Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije („UFEU"), a posebno njegov članak 108. stavak 2. prvi podstavak,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru, a posebno njegov članak 62. stavak 1. točku (a),

nakon što je pozvala zainteresirane strane da dostave svoje primjedbe u skladu s prethodno navedenim odredbama ([1]) i uzimajući u obzir njihove primjedbe,

budući da:

1. POSTUPAK

(1) Komisija je odlukom od 7. ožujka 2011. („Prva odluka o sanaciji") ([2]) za razdoblje od šest mjeseci i nakon dostavljanja plana restrukturiranja odobrila državnu dokapitalizaciju Nove Ljubljanske banke d.d. („NLB") u vrijednosti od 250 milijuna EUR koju je Slovenija prijavila Komisiji 14. siječnja 2011.

(2) Komisija je odlukom od 2. srpnja 2012. ([3]) („Druga odluka o sanaciji i otvaranju postupka") odobrila drugu dokapitalizaciju radi sanacije u korist NLB-a i istodobno pokrenula detaljni istražni postupak koji se temelji na zabrinutostima u pogledu dostavljenog plana restrukturiranja. Komisija je izrazila dvojbe u pogledu toga hoće li se NLB-u tim planom omogućiti ponovna uspostava održivog poslovanja i ujedno je smatrala da je plan nedostatan u pogledu raspodjele tereta i primjerenosti mjera za rješavanje pretjeranih narušavanja tržišnog natjecanja.

(3) Komisija je odlukom 2014/535/EU („odluka iz 2013.") ([4]) odobrila državnu potporu za NLB na temelju izmijenjenog plana restrukturiranja i popisa obveza koje je Slovenija preuzela, među ostalim da Slovenija mora prodati 75 % minus jednu dionicu („75 % – 1") udjela u NLB-u do 31. prosinca 2017. ili da, umjesto toga, NLB mora prodati šest inozemnih društava kćeri na Balkanu.

(4) Slovenija je 13. travnja 2017. zatražila od Komisije da odobri odgodu druge tranše dionica NLB-a koja čini najviše 25 % minus jednu dionicu („25 % – 1") udjela u NLB-u i obavijestila je Komisiju o izmijenjenim obvezama. Komisija je 11. svibnja 2017. zaključila da se izmijenjenim obvezama i dalje osigurava spojivost potpore u korist NLB-a s unutarnjim tržištem („odluka o izmjeni iz 2017.") ([5]).

(5) Slovenska su nadležna tijela 8. lipnja 2017. ([6]) odlučila privremeno obustaviti postupak prodaje NLB-a i 9. lipnja 2017. slovenski je ministar financija telefonski obavijestio Komisiju o toj odluci.

([1]) Odluka Komisije u predmetu SA.33229 („Odluka o otvaranju postupka iz 2018.") (2018/C) (ex 2017/N-3) – Slovenija – Izmjene obveza u pogledu restrukturiranja Nove Ljubljanske banke d.d., SL C 121, 6.4.2018., str. 15.

([2]) Odluka Komisije u predmetu SA.32261 (2011/N) – Slovenija – Dokapitalizacija radi sanacije u korist društva NLB, SL C 189, 29.6.2011., str. 2.

([3]) Odluka Komisije u predmetu SA.34937 (2012/C) (ex 2012/N) i SA.33229 (2012/C) (ex 2011/N) – Druga dokapitalizacija društva NLB i Restrukturiranje društva NLB, SL C 361, 22.11.2012., str. 18.

([4]) Odluka Komisije 2014/535/EU od 18. prosinca 2013. o državnoj potpori SA.33229 (2012/C) – (ex 2011/N) – Restrukturiranje NLB-a – Slovenija koje Slovenija planira provesti za Novu Ljubljansku banku d.d. (SL L 246, 21.8.2014., str. 28.).

([5]) Odluka Komisije u predmetu SA.33229 (2017/N-2) – Slovenija – Izmjena odluke o restrukturiranju društva NLB, SL C 254, 11.7.2017., str. 2.

([6]) Vidjeti priopćenje za medije u nastavku: http://www.vlada.si/en/media_room/government_press_releases/press_release/article/138_regular_government_session_government_rejects_minimum_offer_price_for_nlb_59951/

(6) U jesen 2017. ostvareni su brojni kontakti između Komisije i Slovenije. Slovenija je ujedno s Komisijom razmijenila brojne neslužbene dokumente ([7]). Slovenija je 21. prosinca 2017. službeno obavijestila Komisiju o daljnjim izmijenjenim obvezama.

(7) Komisija je dopisom od 26. siječnja 2018. („Odluka o otvaranju postupka iz 2018.") obavijestila slovenska nadležna tijela o svojoj odluci da otvori postupak utvrđen člankom 108. stavkom 2. prvim podstavkom UFEU-a u pogledu zahtjeva o potvrđivanju spojivosti potpore odobrene NLB-u na temelju dodatnih izmijenjenih obveza.

(8) Slovenija je 2. ožujka 2018. podnijela svoje primjedbe o odluci o otvaranju postupka iz 2018.

(9) Odluka o otvaranju postupka objavljena je 6. travnja 2018. u *Službenom listu Europske unije* te je od zainteresiranih strana zatraženo da dostave svoje primjedbe. U razdoblju od mjesec dana nakon te objave Komisija je zaprimila primjedbe od četiri strane, koje su 16. i 18. svibnja 2018. proslijeđene slovenskim nadležnim tijelima. Slovenija je 15. lipnja 2018. odgovorila na te primjedbe tako što je dostavila svoja razmatranja.

(10) Slovenija je 26. ožujka 2018., 4. travnja 2018., 30. svibnja 2018., 21. lipnja 2018., 29. lipnja 2018. i 9. srpnja 2018. dostavila nove neslužbene dokumente koji su uključivali niz predloženih skupova obveza.

(11) Slovenija je dopisom od 13. srpnja 2018. Komisiji dostavila novi skup obveza u pogledu državne potpore („izmijenjene obveze"), koji je među ostalim uključivao nove rokove za prodaju 75 % − 1 udjela u društvu NLB. Slovenija je radi pravne sigurnosti 25. srpnja 2018. ujedno prijavila predloženu mjeru kao mjeru koja ne uključuje potporu, a na temelju koje bi Slovenija NLB-u nadoknadila troškove u slučaju potencijalnih posljedica sudskih sporova koji se odnose na depozite u stranoj valuti, što je povijesno pitanje iz vremena prije raspada Jugoslavije.

(12) Dopisom od 16. srpnja 2018. Slovenija je iznimno pristala odreći se svojih prava iz članka 342. UFEU-a ([8]) u vezi s člankom 3. Uredbe br. 1 ([9]) i pristala je da ova odluka bude donesena i objavljena na engleskom jeziku.

2. OPIS MJERE POTPORE

2.1 Opis korisnika

(13) NLB je najveća banka u Sloveniji s tržišnim udjelom od 23 % (izračunano s obzirom na njegovu ukupnu imovinu) ([10]). Detaljniji opis NLB-a može se pronaći u uvodnim izjavama od 11. do 22. Odluke iz 2013. Kada je riječ o strukturi dioničara, nakon državnih dokapitalizacija 2012. i 2013. NLB je postao društvo u stopostotnom državnom vlasništvu ([11]).

(14) NLB je krajem ožujka 2018. imao stopu redovnog osnovnog kapitala od 16,6 %, među ostalim i zahvaljujući državnoj potpori koju je primio. Osim toga, NLB je poboljšao svoju profitabilnost i na kraju 2017. prijavio je neto dobit od 225 milijuna EUR, što odgovara povratu od kapitala od 14,4 %. Tablica 1. sadržava pojedinosti o ključnim financijskim informacijama NLB-a ([12]):

Tablica 1.

Ključne konsolidirane financijske informacije NLB-a:

	31.3.2018.	31.12.2017.	31.12.2016.
Ukupna imovina (u milijunima EUR)	12 425	12 238	12 039
Rizikom ponderirana imovina (u milijunima EUR)	8 634	8 547 ([1])	7 862

([7]) Kako je detaljnije objašnjeno u uvodnim izjavama 5., 6. i 7. odluke o otvaranju postupka iz 2018.
([8]) Pročišćena verzija Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL C 202, 7.6.2016, str. 47.).
([9]) Uredba br. 1 od 15. travnja 1958. o određivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici (SL 17, 6.10.1958., str. 385/58).
([10]) Prezentacija grupacije NLB, rezultati prvog tromjesečja 2018., stranica 4.
([11]) Posljednjih se godina dogodilo nekoliko promjena u vlasničkoj strukturi NLB-a. Belgijska banka KBC stekla je 2002. 34 % NLB-a. Međutim, kada KBC 2006. nije mogao povećati svoj udio u NLB-u, KBC je odlučio da svoj postojeći udio više neće smatrati strateškim i rekategorizirao ga je u financijski udio. KBC u potpunosti je izašao iz vlasničke strukture NLB-a 2013. Slovenija je krajem 2013. ponovno postala stopostotni vlasnik NLB-a, čime je *de facto* poništena (djelomična) privatizacija NLB-a iz razdoblja 2001.–2002.
([12]) Financijski podaci prikazani u tablici 1. temelje se na konsolidiranim financijskim izvještajima NLB-a koji su dostupna na: https://www.nlb.si/nlb/nlb-portal/eng/investor-relations/financial-reports/prezentacija-nlb-final-2017.pdf i https://www.nlb.si/nlb/nlb-portal/eng/investor-relations/financial-reports/prezentacija-nlb-1q2018-final.pdf

	31.3.2018.	31.12.2017.	31.12.2016.
Neto dobit nakon poreza (u milijunima EUR)	58	225	110
Loši krediti/ukupni krediti (%)	8,8	9,2	13,8
Stopa redovnog osnovnog kapitala (%)	16,6	15,9	17,0
Omjer kredita i depozita (%)	69,8	70,8	74,2
Povrat od kapitala (%)	13,5	14,4	7,4

([1]) Rizikom ponderirana imovina povećala se 2017. kao rezultat povećanih izloženosti prema stanovništvu, kao ispravak tretmana valutne pozicije NLB-a na konsolidiranoj razini i zbog tretmana vlasničkih ulaganja u društva kćeri banke izvan europodručja.

(15) Kada je riječ o komercijalnoj prisutnosti, NLB trenutačno ima 108 poslovnica u Sloveniji (na kraju ožujka 2018.), za razliku od 143 poslovnice 2013. NLB izvan Slovenije ima inozemna društva kćeri u više balkanskih zemalja, koja ukupno čine 3 800 milijuna EUR u imovini i 95 milijuna EUR u dobiti nakon poreza ([13]) (podaci za kraj 2017.). Tablica 2. sadržava više informacija o društvima kćeri NLB-a na Balkanu:

Tablica 2.

Ključne financijske informacije o društvima kćerima NLB-a na Balkanu

	Bivša jugoslavenska republika Makedonija	Društvo kći u Bosni 1	Društvo kći u Bosni 2	Kosovo	Crna Gora	Srbija
Udio društva NLB (%)	87	100	97	81	100	100
Tržišni udio (%)	16,4	18,9	5,3	15,7	11,0	1,2
Dobit nakon poreza (u milijunima EUR)	40	23,7	8,3	14,2	5,4	3,7
Ukupna imovina (u milijunima EUR)	1 236	670	531	584	457	371

(16) NLB i dalje posjeduje 50 % udjela u društvu za osiguranje NLB Vita d.d., Ljubljana („NLB Vita"), što je zajednički pothvat s belgijskim društvom KBC Group NV. NLB Vita prijavila je krajem 2017. za tu godinu ukupnu imovinu od 446 milijuna EUR ([14]) i 7 milijuna EUR u dobiti nakon poreza.

(17) NLB je 31. prosinca 2017. započeo postupak likvidacije svojeg društva kćeri za usluge *leasinga* u Ljubljani ([15]). Nadzorni odbor NLB-a odobrio je 29. studenoga 2017. ([16]) uspostavu novog društva za usluge *leasinga*, usmjerenog na *leasing* vozila, uz početni uplaćeni kapital od 1,5 milijuna EUR. NLB je u veljači 2018. prekinuo postupak uspostave novog društva za usluge *leasinga*.

2.2 **Mjere državne potpore u korist NLB-a**

(18) Komisija je odlukom iz 2013. i na temelju obveza koje je dostavila Slovenija proglasila sljedeće mjere državne potpore u korist NLB-a spojivima s unutarnjim tržištem:

(a) prvu dokapitalizaciju od 250 milijuna EUR, privremeno odobrenu u prvoj odluci o sanaciji;

(b) drugu dokapitalizaciju od 383 milijuna EUR, privremeno odobrenu u drugoj odluci o sanaciji i otvaranju postupka;

([13]) Izvorni podaci: vidjeti poveznicu u bilješci 12.
([14]) Izmjereno „Imovinom obuhvaćenih fondova bez vlastitih sredstava".
([15]) Slovensko društvo kći za usluge *leasinga* NLB-a navedeno je među sporednim društvima kćerima koja treba otuđiti u okviru obveza na temelju kojih je donesena odluka iz 2013.
([16]) Na temelju izvješća povjerenika nadgledanja od 14. lipnja 2018.

(c) treću dokapitalizaciju od 1 558 milijuna EUR; i

(d) prijenos imovine umanjene vrijednosti lošoj banci u državnom vlasništvu s elementom potpore u iznosu od 130 milijuna EUR ([17]).

NLB je ukupno primio 2 321 milijun EUR u okviru mjera državne potpore, što odgovara udjelu od 20 % njegove rizikom ponderirane imovine iz prosinca 2012.

(19) Obveze dostavljene kao dio Odluke iz 2013. i Odluke o izmjeni iz 2017. detaljnije su opisane u odjeljcima 2.3 i 2.4 Odluke o otvaranju postupka iz 2018. Kada je riječ o prodaji 75 % – 1 udjela u NLB-u, Slovenija se u kontekstu Odluke o izmjeni iz 2017. obvezala na sljedeće („obveza prodaje”):

„… [smanjenje državnog udjela i inozemnih bankovnih društava kćeri]

Slovenija će smanjiti svoj udio u NLB-u na 25 % plus jednu dionicu („blokirajuća manjina”) kako slijedi:

(a) za najmanje 50 % do 31. prosinca 2017.

Ako Slovenija nije sklopila (a) obvezujući sporazum ili obvezujuće sporazume o kupoprodaji radi prodaje najmanje 50 % svojeg udjela u NLB-u, Slovenija i NLB dodijelit će povjereniku za smanjenje investicija isključivi mandat za prodaju udjela NLB-a u (njegovim inozemnim balkanskim) bankovnim društvima kćeri po najnižoj cijeni koja iznosi najmanje 75 % knjigovodstvene vrijednosti.

(b) nakon prodaje najmanje 50 % svojeg udjela u NLB-u u skladu s podstavkom 14.a, Slovenija će dodatno smanjiti svoj udio na blokirajuću manjinu do 31. prosinca 2018.

Ako Slovenija nije sklopila (a) obvezujući sporazum ili obvezujuće sporazume o kupoprodaji radi prodaje svojeg udjela u NLB-u koji premašuje blokirajuću manjinu do 31. prosinca 2018., Slovenija će povjereniku za smanjenje investicija (imenovanom u skladu sa stavkom 19.) dodijeliti isključivi mandat za smanjenje udjela Slovenije u NLB-u na blokirajuću manjinu za […] (*)

(*) podliježe obvezi čuvanja poslovne tajne.”

(20) Taj prekinuti postupak prodaje detaljno je opisan u odjeljku 2.5 Odluke o otvaranju postupka iz 2018.

2.3 **Razlozi za pokretanje postupka**

(21) Komisija je u Odluci o otvaranju postupka iz 2018. otvorila službeni istražni postupak nakon što je postalo očito da je Slovenija prekršila rok utvrđen u obvezi prodaje (opisan u uvodnoj izjavi 19). Komisija je zaključila da je kao rezultat toga pomoć koju je Slovenija odobrila NLB-u postala nezakonita.

(22) Kada je riječ o izmijenjenim obvezama prijavljenima 21. prosinca 2017., Komisija je izrazila sumnju u to da su te obveze istovjetne onima na kojima su se temeljile odluka iz 2013. i odluka o izmjeni iz 2017. Komisija je izrazila sumnje u pogledu toga jesu li mjere potpore spojive s unutarnjim tržištem na temelju tih izmijenjenih obveza.

(23) Kada je riječ o održivosti NLB-a, Komisija je podsjetila da su poteškoće koje je NLB doživio tijekom 2012. i 2013. bile povezane s utjecajem države nad njegovim svakodnevnim poslovanjem i da se analiza održivosti NLB-a u okviru odluke iz 2013. uvelike temeljila na promjeni vlasničke strukture NLB-a. Komisija je u svojoj Odluci o otvaranju postupka iz 2018. izrazila ozbiljne sumnje u pogledu dugoročne održivosti NLB-a bez takve promjene u vlasništvu.

(24) Komisija je u svojoj Odluci o otvaranju postupka iz 2018. donijela preliminaran zaključak da je odgođena prodaja NLB-a *de facto* produljila razdoblje njegova restrukturiranja. Komisija je objasnila da to logički podrazumijeva da bi se obveze povezane s razdobljem restrukturiranja isto tako produljile dok se ne dovrši prodaja 75 % – 1 udjela u NLB-u.

(25) Naposljetku, Komisija je izrazila sumnje u pogledu toga bi li izmijenjene obveze bile dostatna kompenzacija za odgođeni postupak prodaje.

([17]) Razlika između cijene prijenosa (617 milijuna EUR) i tržišne vrijednosti (486 milijuna EUR) imovine umanjene vrijednosti.

3. PRIMJEDBE ZAINTERESIRANIH STRANA O ODLUCI O OTVARANJU POSTUPKA IZ 2018. I POVEZANA RAZMATRANJA SLOVENSKIH NADLEŽNIH TIJELA

(26) U ovom se odjeljku opisuju zaprimljene primjedbe koje se odnose na Odluku o otvaranju postupka iz 2018. i razmatranja slovenskih nadležnih tijela u vezi s tim primjedbama.

3.1 Primjedbe zainteresiranih strana o Odluci o otvaranju postupka iz 2018.

(27) Komisija je zaprimila primjedbe od četiri zainteresirane strane:

(a) Prva strana, osoba koja je prethodno posjedovala dionice NLB-a, tvrdila je da odbijanje daljnjeg produljenja roka za prodaju NLB-a ne bi bilo u skladu s Komisijinom praksom odlučivanja ([18]). Prva je strana tvrdila da bi Komisija troškove koje porezni obveznici snose za spašavanje banaka trebala svesti na najmanju moguću mjeru i da produljenje roka do 2019. ne bi bilo samo u interesu Slovenije i njezinih poreznih obveznika, već i u interesu Komisije.

(b) Druga strana, koja uključuje udruženje građana zabrinutih zbog funkcioniranja slovenskih institucija, bila je mišljenja da mjere odobrene Odlukom iz 2013. nisu narušile tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu i da prema tome nisu činile državnu potporu. Tvrdila je da čak i ako se smatralo da te mjere čine državnu potporu, one bi u svakom slučaju bile potpora spojiva s unutarnjim tržištem zbog sanacije iz 2013. u okviru Odluke iz 2013. Nadalje, druga je strana smatrala da je NLB, uz iznimku obveza u pogledu korporativnoga upravljanja, proveo sve obveze iz Odluke iz 2013. Druga je strana ukazala i na visoku razinu dobiti NLB-a i tvrdila da je poslovanje NLB-a postalo potpuno neovisno u odnosu na slovenska nadležna tijela. Tvrdila je da bi sve dodatne obveze narušile izglede za dugoročnu održivost NLB-a. Druga je strana istaknula da NLB nije bio jedina slovenska banka koja je doživjela poteškoće i da tadašnja prisutnost KBC-a kao dioničara NLB-a nije pomogla NLB-u da izbjegne financijske probleme. Druga je strana stoga zaključila da promjena u vlasničkoj strukturi NLB-a nije neophodan uvjet za njegovu održivost. Druga je strana ujedno zaključila da bi se obveze trebale prilagoditi tako da se uzmu u obzir promjene u gospodarskoj i političkoj situaciji u državama članicama i u Uniji. Zaključno, druga je strana tvrdila da bi Komisija trebala uzeti u obzir i činjenicu da je Slovenija prolazila kroz tešku financijsku krizu kada je odlučila odobriti državnu potporu NLB-u i kada su dostavljene obveze.

(c) Treća je strana, koja je slovenski građanin, tvrdila da je Komisija donošenjem Odluke iz 2013. prekršila načelo jednakog postupanja. Treća je strana smatrala i da načinu na koji Komisija postupa s NLB-om nedostaje čvrsta pravna osnova.

(d) Četvrta strana, imatelj depozita u stranoj valuti u inozemnoj podružnici Ljubljanske Banke d.d., ponajprije je imala primjedbe o izvršenju presude Europskog suda za ljudska prava ([19]) i pozvala se na dio presude koji se odnosi na otplatu deviznih depozita.

3.2 Očitovanja Slovenije o primjedbama zainteresiranih strana o Odluci o otvaranju postupka iz 2018.

(28) Slovenija je u svojem odgovoru od 15. lipnja 2018. o zaprimljenim primjedbama o Odluci o otvaranju postupka iz 2018. smatrala da se većina primjedbi odnosi na starije odluke slovenskih nadležnih tijela i na Odluku iz 2013. Slovenija je naglasila da je 2013. postupala ne samo kao odgovorni vlasnik NLB-a, već i kako bi zaštitila financijsku stabilnost zemlje. Slovenija je navela da je postupala s dužnom pažnjom i s namjerom da se rizik od sistemskog poremećaja svede na najmanju moguću mjeru.

(29) Kada je riječ o primjedbama o sudskim sporovima povezanima s depozitima u stranoj valuti, kako je opisano u točci (d) uvodne izjave 27., Slovenija je smatrala da te primjedbe nisu predmet Odluke o otvaranju postupka iz 2018.

([18]) Pozivajući se na Komisijinu odluku o državnoj potpori za četiri talijanske prijelazne banke i Novobanco: vidjeti odluke Komisije u predmetu SA.43976 (2015/N) – Portugal – Izmjena Odluke o sanaciji društva Banco Espirito Santo S.A. iz 2014. (Novo Banco S.A.), SL C 390, 21.10.2016., str. 5. i u predmetu SA.39543 (2015/N), SA. 41134 (2015/N), SA. 41925 (2015/N) i SA. 43547 (2015/N) – Italija – Druga izmjena Odluke o sanaciji društava Banca delle Marche S.p.A, Banca Popolare dell'Etruria e del Lazio Soc. Coop., Cassa di Risparmio de Ferrara S.p.A. i Cassa di Risparmio della Provincia di Chieti S.p.A., SL C 61, 16.2.2018., str. 1.;

([19]) Ališić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije, Slovenije i bivše jugoslavenske Republike Makedonije (http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-145575).

(30) Kada je riječ o argumentu da bi sve dodatne mjere narušile izglede za dugoročnu održivost NLB-a, Slovenija je smatrala da bi se Komisijina procjena obveza trebala temeljiti na njezinoj procjeni iz Odluke iz 2013., odnosno da bi obveza prodaje spriječila državu da kao vlasnik ima utjecaj nad NLB-om. Slovenija smatra da dodatne kompenzacijske mjere komercijalne prirode ne bi pridonijele tom cilju.

(31) Slovenija je naglasila da trenutačno ne sudjeluje u svakodnevnom poslovanju NLB-a.

4. **PRIMJEDBE SLOVENIJE**

(32) Slovenija je u odgovoru na Odluku o otvaranju postupka iz 2018. izrazila mišljenje da bi mjere potpore odobrene NLB-u i dalje bile spojive s unutarnjim tržištem na temelju izmijenjenih obveza koje je Slovenija preuzela 21. prosinca 2017. Slovenija je istaknula da bi održivost NLB-a kao korisnika potpore i dalje bila osigurana i da bi cijeli niz obveza u pogledu raspodjele tereta i kompenzacijskih mjera ostao istovjetan.

(33) Slovenija je navela da je NLB radi ispunjavanja obveza preuzetih u okviru Odluke iz 2013. proveo brojne mjere sa sljedećim ciljevima:

(a) jačanje okvira korporativnog upravljanja NLB-a;

(b) jačanje politika određivanja cijena i okvira za upravljanje rizicima NLB-a;

(c) uravnoteženje poslovanja NLB-a prema manje rizičnim aktivnostima;

(d) popravljanje strukture bilance NLB-a; i

(e) obnova dugoročne održivosti NLB-a.

(34) Slovenija je smatrala da je NLB zahvaljujući tim mjerama povratio dugoročnu održivost jer može pokriti sve svoje troškove i ostvariti odgovarajući povrat od kapitala.

(35) Slovenija je priznala da se točkom 15. Komunikacije o restrukturiranju ([20]) izričito propisuje da bi razdoblje restrukturiranja trebalo trajati što je kraće moguće. No Slovenija je istaknula da je odgođena provedba obveze prodaje povezana sa sudskim sporovima protiv NLB-a koji se odnose na depozite u stranoj valuti i vode se u Hrvatskoj ([21]), a to je nešto što Slovenija ne može kontrolirati. Slovenija je nadalje napomenula da će izraditi izvedivi vremenski okvir za prodaju 75 % – 1 udjela u NLB-u do kraja 2019., s time da će glavni dio biti prodan već 2018.

(36) Slovenija se složila da bi trebalo proširiti postojeće obveze koje se odnose na dobro korporativno upravljanje, no ujedno je tvrdila da bi se potreba širenja postojećih obveza povezanih s pretjeranim narušavanjem tržišnog natjecanja trebala temeljiti na procjeni svakog pojedinačnog slučaja. Tom bi se analizom trebalo uzeti u obzir da su se tržišni uvjeti od 2013. promijenili. Osim toga, Slovenija je tvrdila da se obvezama ne bi smjela narušiti održivost NLB-a, već bi se njima trebalo pridonijeti njezinu obnavljanju. Slovenija je u tom pogledu smatrala da obveza prodaje balkanskih društava kćeri u slučaju da se prodaja njezina udjela u NLB-u ne provede na vrijeme, koju je Slovenija preuzela u kontekstu Odluke iz 2013., nije kompenzacijska mjera jer se njome ne bi riješilo narušavanje tržišta niti bi se njome poboljšala ili promicala održivost NLB-a.

(37) Kada je riječ o Komisijinoj primjedbi da NLB još nije izdao novi podređeni dug ([22]), Slovenija je istaknula da je u lipnju 2015. jedno od stranih društava kćeri NLB-a (NLB Banka Skopje) prodalo novi podređeni dug od 10 milijuna EUR […]. Nadalje, Slovenija je naglasila da je NLB ispunjavao sve svoje regulatorne kapitalne zahtjeve i da je i dalje imao viškove kapitala zahvaljujući kojima može izdržati potencijalne poteškoće. Slovenija je stoga smatrala da obvezivanje NLB-a na izdavanje dodatnih podređenih instrumenata ne bi pridonijelo njegovoj dugoročnoj održivosti, posebno s obzirom na njegov višak likvidnosti.

([20]) Komunikacija Komisije o povratu održivosti i ocjeni mjera restrukturiranja financijskog sektora u trenutačnoj krizi prema pravilima o državnim potporama, SL C 195, 19.8.2009., str. 9.

([21]) Ti se sudski sporovi odnose na sudske predmete koji su u tijeku i koji su povezani s depozitima u stranoj valuti hrvatskih deponenata (klijenti zagrebačke podružnice Ljubljanske banke d.d., Ljubljana), što je pitanje koje potječe iz vremena prije raspada bivše Jugoslavije. Hrvatski drugostupanjski sudovi donijeli su od 2017. tri presude u predmetima protiv NLB-a, odlučivši da banka mora povratiti glavnicu, ali i kamate i troškove postupka. Osim toga, hrvatski Ustavni sud odbio je u svibnju 2018. žalbu NLB-a u predmetu u kojem je ta banka 2015. izgubila.

([22]) Vidjeti uvodnu izjavu 58. Odluke o otvaranju postupka iz 2018.

(38) Kada je riječ o zapažanju Komisije da je NLB još uvijek imao visoku razinu loših kredita ([23]), Slovenija je tvrdila da se dugoročna održivost NLB-a ne može dovesti u pitanje isključivo na temelju tog argumenta. Nadalje, Slovenija je naglasila da je NLB od prosinca 2013. znatno smanjio svoj portfelj loših kredita (za 70 %), što je bio rezultat poboljšanih postupaka upravljanja rizikom.

(39) Kada je riječ o procjeni Komisije da Slovenija nije uvjerljivo pokazala da je djelotvorno riješila probleme NLB-a u pogledu korporativnog upravljanja ([24]), Slovenija je smatrala da ta tvrdnja nije točno odražavala ostvarenja NLB-a u tom području. Slovenija je smatrala da je svakodnevno poslovanje NLB-a tijekom više od pet godina vodio međunarodni upravljački tim koji ima odgovarajuće rezultate i iskustvo, a koji je bio potpuno nezavisan u odnosu na slovensku državu. Slovenija je ukazala i na sljedeće provedene mjere da bi prikazala kako se struktura korporativnog upravljanja NLB-a uvelike poboljšala:

(a) Slovenija je osnovala Slovenski državni holding („SDH") kako bi pravilno upravljala državnom imovinom.

(b) Slovensko je zakonodavstvo donijelo Zakon o Slovenskom državnom holdingu kojim je utvrdilo kriterije odabira za imenovanje članova Nadzornog odbora SDH-a.

(c) NLB je uveo sustav korporativnog upravljanja na dvije razine u kojem je Upravljački odbor odgovoran za svakodnevno poslovanje, a nadzire ga Nadzorni odbor.

(40) Slovenija je napomenula da njezino nepoštovanje roka u okviru obveze prodaje nije utjecalo na iznos državne potpore odobrene u korist NLB-a, ali ni na uvjete i okolnosti u kojima je ta potpora odobrena ni na vlastiti doprinos NLB-a i raspodjelu tereta. Na temelju toga Slovenija je smatrala da njezino nepoštovanje obveze prodaje ne bi trebalo utjecati na mjere koje su nužne za ograničavanje pretjeranog narušavanja tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu.

(41) Slovenija je nadalje smatrala da su se odluka iz 2013. i obveze iz nje odnosile samo na mjere državne potpore odobrene 2013. i tvrdila je da je Komisija u svojim odlukama od 7. ožujka 2011. i 2. srpnja 2012. već odobrila prethodne dvije državne dokapitalizacije.

(42) Slovenija je ujedno smatrala da bilo koje dodatne mjere održivog poslovanja, mjere raspodjele tereta ili mjere za ograničavanje pretjeranog narušavanja tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu ne bi bile potrebne ili primjerene. Takvim bi se dodatnim mjerama, prema mišljenju Slovenije, prekršilo temeljno Unijino načelo proporcionalnosti i bile bi u suprotnosti s Komisijinom praksom odlučivanja.

(43) Slovenija je potvrdila da isto tako namjerava uspostaviti mehanizam koji će se financirati iz takozvanog Sukcesijskog fonda ([25]) kako bi NLB-u nadoknadila štetu u slučaju pravnih posljedica povezanih sa sudskim sporovima koji se vode u Hrvatskoj ([26]). Slovenija je u tu svrhu donijela Zakon za zaštitu vrijednosti kapitalnog ulaganja Republike Slovenije u NLB ([27]). Slovenija je u svojem podnesku od 25. srpnja 2018. naglasila da će i dalje u najvećoj mogućoj mjeri nastojati neutralizirati ili ublažavati financijske posljedice za NLB kako bi uspješno dovršila prodaju 75 % − 1 udjela u NLB-u na način na koji bi se slovenskim poreznim obveznicima osigurala najveća moguća vrijednost. Slovenija smatra da bi se tim mehanizmom ublažio utjecaj hrvatskih sudskih sporova na prodajnu cijenu NLB-a, da bi bio proveden u kontekstu postupka prodaje i stoga ne bi činio državnu potporu u smislu članka 107. UFEU-a.

(44) Slovenija je u svoj podnesak uključila dodatne informacije u obliku izvješća koje je izradio njezin financijski savjetnik kako bi pokazala da bi mehanizam naknade za zaštitu od posljedica tekućih sudskih sporova nudio i privatni prodavatelj. To izvješće uključuje indikativnu procjenu vjerojatnosti uspjeha prodaje udjela u NLB-u na temelju dva scenarija s obzirom na hrvatske sudske sporove povezane s depozitima u stranoj valuti: jedan scenarij uključuje taj mehanizam (uz potencijalne isplate u okviru mehanizma u kasnijoj fazi), a u drugom scenariju nema takvog mehanizma. Tim se izvješćem, na temelju nedavnih sudskih odluka u Hrvatskoj, u osnovi ukazuje na to da će ulagatelji u kontekstu izloženosti hrvatskih sudskih sporova određivati cijenu praktički na 100 % najviše izloženosti. Nadalje, ESB je u okviru svoje nadzorne uloge zbog tekućih sudskih sporova uveo ograničenja po dividendi (potreban je prethodan pristanak ESB-a za potencijalne isplate dividendi). Stoga bi NLB bez tog mehanizma imao ograničenu sposobnost isplate dividendi i time bi se vrlo vjerojatno smanjio broj

([23]) Vidjeti prethodnu bilješku.
([24]) Vidjeti prethodnu bilješku.
([25]) Sukcesijski fond Republike Slovenije javni je financijski fond koji je osnovan radi provođenja Sporazuma o pitanjima sukcesije i, u tom pogledu, radi ostvarivanja prava i podmirenja obveza Republike Slovenije u postupku podjele imovine, prava i obveza bivše Jugoslavije i radi provođenja drugih zadaća povezanih s pitanjima sukcesije bivše Jugoslavije.
([26]) Ti se sudski sporovi odnose na sudske predmete koji se vode u Hrvatskoj, a povezani su s depozitima u stranoj valuti isplaćenima hrvatskim deponentima (klijenti zagrebačke podružnice Ljubljanske banke d.d.) nakon raspada bivše Jugoslavije. U nekim od nedavnih sudskih odluka NLB i Ljubljanska banka d.d., Ljubljana smatrani su solidarno odgovornima.
([27]) Zakon 52/2018 objavljen 27. srpnja 2018. u Službenom listu Republike Slovenije br. 52/2018 https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2018-01-2645/zakon-za-zascito-vrednosti-kapitalske-nalozbe-republike-slovenije-v-novi-ljubljanski-banki-d-d–ljubljana-zvknnlb

potencijalnih ulagatelja. U izvješću je zaključeno da bi kombinirani učinak smanjenog interesa ulagatelja i dodatnog rizika za novčane tokove NLB-a (kao rezultat sudskih sporova i odgođene isplate dividendi) rezultirao time da ulagatelji zahtijevaju viši povrat od kapitala kako bi se osigurala u potpunosti upisana početna javna ponuda dionica („IPO"). Kombinirani negativni učinak na prodajnu cijenu obveze ([…] ([28])) i zahtjev za višim povratom od kapitala od manjeg broja ulagatelja ([…] ([29])) iznosio bi […]. U izvješću je zaključeno da je ta brojka viša od NLB-ove procjene najvišeg nominalnog iznosa koji je u opasnosti, koji iznosi […] i proizlazi iz sudskih sporova. Izvješćem se stoga podupire stajalište da će uspostava mehanizma naknade u odnosu na hrvatske sudske sporove kojim će se podupirati prodajna cijena NLB-a u konačnici dovesti do viših neto prihoda za Sloveniju.

5. AŽURIRAN POPIS OBVEZA KOJE JE DOSTAVILA SLOVENIJA

(45) Slovenska su nadležna tijela 13. srpnja 2018. dostavila novi skup obveza u pogledu državne potpore.

(46) Slovenija je nastojala izmijeniti obvezu prodaje tako što je predložila da se njezin udio u NLB-u smanji na blokirajuću manjinu na sljedeći način:

(1) za najmanje 50 % plus jednu dionicu („50 % + 1") do 31. prosinca 2018.;

(2) preostale dionice koje premašuju blokirajuću manjinu do 31. prosinca 2019.

(47) Slovenija je u svojem predloženom popisu izmijenjenih obveza razlikovala različite moguće scenarije u odnosu na prodaju 75 % – 1 udjela u NLB-u. U tim bi se različitim scenarijima primjenjivale različite skupine obveza (vidjeti uvodne izjave od 50. do 52. i rokovi za te obveze, kako je prikazano u tablici 3.

(48) Slovenija ističe da ako ne sklopi obvezujući sporazum o kupoprodaji radi prodaje svojeg udjela u NLB-u u skladu s izmijenjenom obvezom prodaje i rasporedom utvrđenim u uvodnoj izjavi 46., Slovenija će povjereniku za smanjenje investicija dodijeliti isključivi mandat za smanjenje udjela Slovenije u NLB-u na blokirajuću manjinu za […].

(49) U slučaju povoljnih tržišnih uvjeta Slovenija ne isključuje mogućnost prodaje udjela većeg od 50 % + 1, ali i cijelog 75 % – 1 udjela do 31. prosinca 2018.

(50) Kada je riječ o obvezama preuzetima u okviru Odluke iz 2013., Slovenija predlaže izmjenu i produljenje sljedećih postojećih obveza („prva skupina obveza") tako što će:

(a) raspodijeliti mjesta i prava glasovanja u nadzornom odboru i njegovim pododborima neovisnim stručnjacima u skladu sa stavkom 9.6. obveza iz 2013., što se mijenja samo na način da će 100 % mjesta biti raspodijeljeno neovisnom stručnjacima (za razliku od prethodne tri četvrtine);

(b) osigurati da svaka banka u državnom vlasništvu ostane zasebna gospodarska jedinica s neovisnim ovlastima za odlučivanje u skladu sa stavkom 9.10. obveza iz 2013.;

(c) osigurati da se društva u vlasništvu Slovenije neće ni u kojem slučaju tretirati povoljnije od društava koja nisu u državnom vlasništvu (nediskriminacija), u skladu sa stavkom 11. obveza iz 2013.;

(d) poštovati zabranu stjecanja opisanu u stavku 12.4. obveza iz 2013.

(51) Osim toga, druge postojeće obveze bit će produljene do trenutka u kojem Slovenija smanji svoj udio u NLB-u na blokirajuću manjinu („druga skupina obveza"):

(a) Obveza smanjenja troškova iz stavka 2. obveza iz 2013., koja se mijenja samo na način da operativni troškovi na razini grupacije (isključujući jednokratne iznimne troškove koji se ne ponavljaju) mogu dosegnuti najviše […] EUR na godišnjoj osnovi;

([28]) […] temelji se na obračunanoj kamati od ~[…] nepodmirenog iznosa glavnice koji se potražuje u okviru sudskih sporova koji su u tijeku ([…]); izračun kamate temelji se na izračunu kamate iz sudskih odluka.

([29]) […] odgovara višem povratu od kapitala od […] koji se potom upotrebljava za diskontiranje očekivane isplate dividendi na temelju poslovnog plana NLB-a kako bi se izračunao utjecaj na cijenu IPO-a.

(b) Obveza otuđenja sporednih društava kćeri iz stavka 4. obveza iz 2013., koja se mijenja samo na način da NLB ne može ponovno ući u poslovanje i aktivnosti koje je morao otuđiti;

(c) Obveza zabrane oglašavanja i agresivnih poslovnih strategija iz stavka 12.1. obveza iz 2013.;

(d) Obveza mehanizma otplate kapitala i zabrane dividendi iz stavka 12.2. obveza iz 2013., koja se mijenja samo na način da će NLB na temelju revidiranih godišnjih izvještaja svojim dioničarima isplatiti barem iznos neto prihoda, što podliježe ograničenjima iz europskih ili slovenskih propisa i pod uvjetom da su ispunjeni određeni minimalni kapitalni zahtjevi;

(e) Obveza u pogledu povjerenika nadgledanja iz stavka 18. obveza iz 2013., koja će se nastaviti primjenjivati do kraja 2019.;

(f) Obveza u pogledu povjerenika za smanjenje investicija iz stavka 19. obveza iz 2013.

(52) Kada je riječ o Obvezi u pogledu povrata od kapitala („RoE”) i drugim obvezama u pogledu upravljanja rizicima i kreditne politike u skladu sa stavcima od 10.1. do 10.6. obveza iz 2013., Slovenija predlaže produljenje ove obveze barem do prodaje 50 % + 1 udjela u NLB-u i njezinu izmjenu na način da će se određivanje cijena za nove kredite smatrati primjerenim ako novi kredit pridonosi ostvarivanju pozitivnog povrata od kapitala prije poreza od […] ili od pojedinačnog kredita ili od svakog odnosa s klijentom. No ako Slovenija ne smanji svoj udio u NLB-u na blokirajuću manjinu do […], obveza u pogledu povrata od kapitala ponovno će se primjenjivati od […] dok Slovenija ne smanji svoj udio u NLB-u na blokirajuću manjinu.

(53) Slovenija dostavlja i sljedeće dodatne obveze kao kompenzacijske mjere za odgođeni postupak prodaje („treća skupina obveza”):

(a) NLB će ulagateljima koji su neovisni u odnosu na Sloveniju najkasnije do […] izdati instrumente dopunskog kapitala, osim u slučaju ozbiljnih poremećaja na tržištu i tek nakon odobrenja Komisije;

(b) NLB će zatvoriti [10–20] poslovnica u Sloveniji do […].

(54) Osim toga, Slovenija nadalje ističe da ako ne smanji svoj udio u NLB-u na blokirajuću manjinu do 31. prosinca 2018., NLB će otuđiti svoj udio u društvu kćeri za osiguranje NLB Vita do […].

Tablica 3.

Primjenjive obveze i rokovi u različitim scenarijima

Scenarij	Prva skupina obveza	Druga skupina obveza	Treća skupina obveza	NLB Vita	ROE (uključujući upravljanje rizikom i kreditne politike)
Slovenija prodaje 75 % – 1 udjela u NLB-u do 31.12.2018.	Do 31.12.2018., osim obveze u pogledu zabrane stjecanja (do 31.12.2019.)	Do 31.12.2018., osim obveze u pogledu povjerenika nadgledanja (do 31.12.2019.)	Instrument dopunskog kapitala do […] Zatvoriti [10–20] poslovnica do […]	Nije primjenjivo	Do prodaje najmanje 50 % + 1 udjela u NLB-u
Slovenija prodaje 50 % + 1 udjela u NLB-u do 31.12.2018., a preostale dionice koje premašuju blokirajuću manjinu do 31.12.2019.	Do 31.12.2019.	Do prodaje 75 % – 1 udjela u NLB-u, osim obveze u pogledu povjerenika nadgledanja (do 31.12.2019.)	Instrument dopunskog kapitala do […] Zatvoriti [10–20] poslovnica do […]	Prodaja prije […]	Do prodaje najmanje 50 % + 1 udjela u NLB-u i od […] do prodaje 75 % – 1 udjela u NLB-u

Scenarij	Prva skupina obveza	Druga skupina obveza	Treća skupina obveza	NLB Vita	ROE (uključujući upravljanje rizikom i kreditne politike)
Ako Slovenija ne uspije prodati 50 % + 1 udjela u NLB-u do 31.12.2018., povjerenik za smanjenje investicija mora prodati udio Slovenije kako bi ga smanjio na blokirajuću manjinu	Do 31.12.2018., osim obveze u pogledu zabrane stjecanja (do 31.12.2019.)	Do 31.12.2018., osim obveze u pogledu povjerenika nadgledanja (do 31.12.2019.)	Instrument dopunskog kapitala do […] Zatvoriti [10–20] poslovnica do […]	Prodaja prije […]	Do prodaje najmanje 50 % + 1 udjela u NLB-u i od […] do prodaje 75 % – 1 udjela u NLB-u
Ako Slovenija proda 50 % + 1 udjela u NLB-u do 31.12.2018., no ne uspije prodati preostale dionice koje premašuju blokirajuću manjinu do 31.12.2019.	Do 31.12.2019.	Do prodaje 75 % – 1 udjela u NLB-u, osim obveze u pogledu povjerenika nadgledanja (do 31.12.2019.)	Instrument dopunskog kapitala do […] Zatvoriti [10–20] poslovnica do […]	Prodaja prije […]	Do prodaje najmanje 50 % + 1 udjela u NLB-u i od […] do prodaje 75 % – 1 udjela u NLB-u

6. **PROCJENA MJERA**

6.1 **Postojanje državne potpore**

(55) U skladu s člankom 107. stavkom 1. UFEU-a državna je potpora „svaka potpora koju dodijeli država članica ili koja se dodjeljuje putem državnih sredstava u bilo kojem obliku koja narušava ili prijeti da će narušiti tržišno natjecanje stavljanjem određenih poduzetnika ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj, nespojiva je s unutarnjim tržištem u mjeri u kojoj utječe na trgovinu među državama članicama".

(56) Komisija je već u Odluci iz 2013. zaključila da mjere opisane u uvodnoj izjavi 18 čine državnu potporu. Ta procjena ostaje nepromijenjena. ([30])

(57) Komisija će u uvodnim izjavama od 58. do 62. procijeniti jesu li za mehanizam naknade opisan u uvodnoj izjavi 43. („mehanizam naknade") ispunjeni kumulativni uvjeti u skladu s kojima se određena mjera smatra državnom potporom. Budući da su kriteriji državne potpore kumulativne prirode, određena se mjera neće smatrati državnom potporom ako nije ispunjen barem jedan kriterij državne potpore.

(58) Komisija će procijeniti hoće li mehanizam naknade koji Slovenija namjerava uspostaviti dodijeliti prednost NLB-u. Komisija će u tu svrhu primijeniti test „subjekta u tržišnom gospodarstvu" (test MEO), koji se može primijeniti na različite gospodarske transakcije. Komisija napominje da se mehanizam naknade omogućuje u kontekstu prodaje imovine i da Komisija stoga mora primijeniti „test privatnog prodavatelja". To uključuje procjenu Komisije o tome bi li i hipotetski privatni prodavatelj ponudio isti mehanizam naknade u okviru istog postupka prodaje.

(59) Prvo, Komisija napominje da se mehanizam naknade odnosi na sudske predmete koji su već dugo u tijeku i u odnosu na koje ulagatelji možda nemaju veliko iskustvo u pogledu vrednovanja ([31]). Hrvatski su sudovi nedavno presudili protiv NLB-a, čime se to pitanje našlo u središtu pozornosti ulagatelja ([32]). Taj spor potječe iz vremena prije raspada Jugoslavije i nije povezan s nedavnim poslovanjem i aktivnostima NLB-a. Činjenica da ta potraživanja mogu dovesti do mogućnosti da se NLB smatra solidarno odgovornim uz Ljubljansku banku d.d. dodatno komplicira vrednovanje tih potraživanja, s obzirom na to da je teže procijeniti učinak potraživanja samo na NLB. Komisija razumije da poteškoće u pogledu vrednovanja mogu dovesti do problema asimetričnosti

([30]) Kada je riječ o primjedbi Slovenije (vidjeti uvodnu izjavu 41.) da se obveze odnose samo na dokapitalizaciju iz 2013., Komisija primjećuje da su prve dvije dokapitalizacije bile privremeno odobrene u odlukama o sanaciji i da su tek Odlukom iz 2013. odobrene kao potpora za restrukturiranje s obzirom na plan restrukturiranja i preuzete obveze. Stoga se preuzete obveze odnose samo na prve dvije dokapitalizacije.

([31]) Za razliku od pravnih zahtjeva koji su uobičajeniji za redovne aktivnosti društva, kao što su zahtjevi povezani s odgovornošću za proizvode ili zahtjevi povezani sa zlouporabom pri prodaji.

([32]) Vidjeti bilješku 21.

informacija. S obzirom na te elemente razumljivo je da će ulagatelji u nedostatku tog mehanizma određivati cijenu u ovom pitanju na maksimalistički način. Budući da će ulagatelji određivati cijenu na najnepovoljniji mogući način, tim bi se mehanizmom slovenskim nadležnim tijelima omogućilo da zadrže prednost iz povoljnijih sudskih presuda.

(60) Drugo, Komisija prima na znanje informacije sadržane u izvješću koje je dostavila Slovenija, a u kojem se na temelju povratnih informacija ulagatelja napominje da u nedostatku takvog mehanizma naknade određeni ulagatelji više ne bi ulagali u IPO, što bi imalo negativan učinak na prodajnu cijenu ([33]). U izvješću se u ovom pogledu uglavnom ukazuje na ulagatelje koji su zainteresirani za ulaganja u kojima bi im se isplaćivale dividende. Komisija u tom kontekstu ujedno primjećuje da je […] ESB u svojoj nadzornoj ulozi već uveo ograničenja po dividendi u […] zbog sudskih sporova koji su u tijeku. Kao rezultat toga, NLB nije smio isplatiti dividendu […] ([34]). Zaključno, u izvješću se naglašava da bi u scenariju u kojem mehanizam ne postoji upravo iz tog razloga došlo do negativnog učinka na prodajnu cijenu […] ([35]) i taj bi nedostatak mehanizma naknade čak ugrozio dovršenje IPO-a ([36]).

(61) Komisija primjećuje da se u izvješću, na temelju razumnih pretpostavki koje je Komisija provjerila, ukazuje na to da negativan i maksimalistički stav ulagatelja u pogledu hrvatskih sudskih sporova ([…]) u kombinaciji sa smanjenim interesom ulagatelja kojima se isplaćuju dividende ([…]) premašuje, uz značajnu maržu, procijenjene troškove za Sloveniju u okviru mehanizma (najviše […], no manje u slučaju povoljnijih sudskih presuda). Komisija na temelju tih elemenata zaključuje da će taj mehanizam imati pozitivan učinak na neto prihod od prodaje NLB-a.

(62) Na temelju procjene navedene u uvodnim izjavama od 58. do 61., Komisija prihvaća da bi i privatni prodavatelj, u veoma specifičnim okolnostima hrvatskih pravnih sporova, omogućio takav mehanizam naknade u kontekstu postupka prodaje i da Slovenija prema tome ne dodjeljuje prednost NLB-u. Budući da su kriteriji utvrđeni u članku 107. stavku 1. UFEU-a kumulativni i s obzirom na to da nije ispunjen uvjet dodjeljivanja prednosti, isključuje se prisutnost dodatne državne potpore uspostavom mehanizma naknade.

6.2 **Ocjena spojivosti**

(63) Kada je riječ o primjedbama Slovenije i drugih strana u odjeljcima 3. i 4. ove Odluke, Komisija primjećuje da se veći broj tih primjedbi zapravo odnosi na Odluku iz 2013. Komisija podsjeća da će procijeniti samo pitanja koja su iznesena u Odluci o otvaranju postupka iz 2018. i da neće ponovno procjenjivati Odluku iz 2013., ni u pogledu procjene postojanja potpore koja je tada provedena ni u pogledu spojivosti te potpore na temelju obveza koje je Slovenija preuzela 2013. Točnije, Komisija neće ponovno procjenjivati svoj zaključak da se dugoročna održivost NLB-a uvelike temelji na obvezi prodaje njezina udjela do smanjenja na blokirajuću manjinu. Zahtjevom za promjenom u vlasništvu NLB-a uistinu se osigurava da se NLB-om na svim njegovim razinama upravlja na način kojim bi se osigurala najveća moguća vrijednost i kojim se ne bi težilo drugim kratkoročnim ili dugoročnim političkim ciljevima.

(64) Komisija smatra da se sljedeće primjedbe drugih zainteresiranih strana odnose na zabrinutosti i privremene nalaze uključene u Odluku o otvaranju postupka iz 2018.:

(a) upućivanje prve strane na druge predmete državne potpore u kojima je Komisija odobrila produljenje obveza prodaje ([37]) i argument da je produljenje roka do 2019. općenito korisno za Sloveniju i slovenske porezne obveznike;

(b) argument prve strane da bi se dodatnim obvezama samo pogoršali izgledi NLB-a za dugoročnu održivost.

([33]) Komisija je u uvodnim izjavama 28. i 29. Odluke o izmjeni iz 2017. već zaključila da je transakcija bila znatna u odnosu na potražnju ulagatelja. Komisija je konkretno primijetila da bi IPO NLB-a bio znatno viši u usporedbi s veličinama transakcija na tržištu srednje i istočne Europe koje su nedavno zapažene. Nadalje, Slovenija nije dobro zastupljena u tržišnim indeksima, što ukazuje na to da postoji ograničena prirodna potražnja od ulagatelja koji prate određeni indeks ili se služe tim indeksom kao referentnom vrijednošću. Komisija je na temelju toga u Odluci o izmjeni iz 2017. zaključila da je postupniji postupak prodaje dionica opravdan. Niža potražnja isključenjem više ulagatelja uistinu će dodatno smanjiti potencijalnu cijenu IPO-a.

([34]) Vidjeti i sljedeće priopćenje za medije sa 31. sastanka dioničara NLB-a: https://www.nlb.si/investor-news-27-06-2018.

([35]) Financijski savjetnik pretpostavlja da će ulagatelji povećati svoj traženi povrat od kapitala za ulaganje do […], što bi imalo negativan učinak na cijenu NLB-ovih dionica od […].

([36]) Komisija podsjeća na, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 44., znatan utjecaj hrvatskog pitanja na vrednovanje u apsolutnom iznosu.

([37]) Vidjeti uvodnu izjavu 27.a ove Odluke.

(65) Komisija u pogledu usporedbe s drugim predmetima podsjeća da u svim predmetima procjenjuje spojivost na temelju komunikacija Komisije ([38]) primjenjivih u vrijeme odobrenja potpore. Komisija isto tako podsjeća da je u ovom predmetu prodaja udjela u NLB-u bila potrebna radi osiguravanja održivosti NLB-a i da je bila dio općenite procjene potpore za restrukturiranje, dok je u drugim predmetima prodaja imovine bila provedena u kontekstu procjene potpore za likvidaciju.

(66) Komisija napominje da nisu izloženi određeni razlozi ili primjeri obveza u vezi s onima za koje se tvrdi da imaju negativan učinak na održivost NLB-a. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 55. Odluke o otvaranju postupka iz 2018., Komisija će procijeniti zadržava li se novim skupom obveza izvorna ravnoteže iz Odluke iz 2013. i Odluke o izmjeni iz 2017. i imaju li izmijenjene obveze, koje istodobno ostaju istovjetne u pogledu raspodjele tereta i kompenzacijskih mjera, negativan utjecaj na održivost NLB-a.

(67) Budući da je Slovenija izvijestila o izmijenjenim obvezama 13. srpnja 2018., Komisija će procijeniti mogu li se te nove obveze smatrati istovjetnima onima koje su izvorno preuzete u kontekstu Odluke iz 2013. i Odluke o izmjeni iz 2017. Komisija neće ponovno procijeniti obveze preuzete 21. prosinca 2017. koje su procijenjene u kontekstu Odluke o otvaranju postupka iz 2018.

(68) Odluka o restrukturiranju može se u načelu ([39]) izmijeniti ako ta izmjena ne uključuje dodatnu potporu i ako se izmjena temelji na novim obvezama koje se mogu smatrati istovjetnima onima koje su izvorno preuzete. U tom slučaju postojeće mjere potpore bile bi spojive na temelju članka 107. stavka 3. točke (b) UFEU-a ako bi opća ravnoteža izvorne odluke ostala netaknuta. U cilju očuvanja izvorne ravnoteže, izmijenjene obveze ne bi trebale negativno utjecati na održivost korisnika potpore, a opći skup obveza trebao bi ostati istovjetan u pogledu raspodjele tereta i kompenzacijskih mjera kojima se uzimaju u obzir zahtjevi iz Komunikacije o restrukturiranju.

(69) U Odluci o otvaranju postupka iz 2018. ([40]) podsjeća se da se odjeljak o održivosti iz Odluke iz 2013. uvelike temelji na promjeni vlasničke strukture NLB-a radi osiguravanja dugoročne održivosti NLB-a. Slovenska su tijela 2013. uistinu preuzela obvezu uklanjanja utjecaja države na svakodnevno poslovanje NLB-a. Slovenija sada predlaže prodaju najmanje 50 % + 1 udjela u NLB-u do 31. prosinca 2018., a preostale dionice do smanjenja na blokirajuću manjinu do 31. prosinca 2019.

(70) Komisija može ponovno potvrditi dugoročnu održivost NLB-a ako se izmijenjeni vremenski okvir za prodaju bude strogo poštovao. Komisija u tom kontekstu pozitivno ocjenjuje činjenicu da su izmijenjene obveze u određenoj mjeri povezane s postupkom otuđenja, čime se pritom utvrđuju odgovarajući poticaji za brži postupak prodaje. Komisija primjerice napominje da, ako se prodaja udjela do smanjenja na blokirajuću manjinu provede do 31. prosinca 2019., određene obveze prestat će se primjenjivati od ranijeg datuma ([41]). Time će se osigurati da Slovenija što prije proda svoj udio do smanjenja na blokirajuću manjinu. Komisija zaključuje da bi se izmijenjenim vremenskim okvirom i novim skupom slovenskih obveza trebalo osigurati da ne dođe do nepotrebne odgode prodaje NLB-a i odgode kraja razdoblja restrukturiranja ([42]).

(71) Komisija je u Odluci o otvaranju postupka iz 2018. ([43]) ujedno iznijela i druge primjedbe kojima je ukazala na nedovoljan napredak u ponovnoj uspostavi održivosti, što uključuje nedostatak novog izdavanja podređenog dužničkog kapitala, visoku razinu loših kredita i probleme u pogledu korporativnog upravljanja koji se odnose na

([38]) Komunikacija o primjeni pravila o državnim potporama na mjere vezane za financijske institucije u vezi s tekućom financijskom krizom („Komunikacija o bankarstvu iz 2008.") (SL C 270, 25.10.2008., str. 8.); Komunikacija o dokapitalizaciji financijskih institucija u trenutačnoj financijskoj krizi: ograničenje potpora na najmanju potrebnu mjeru i mehanizmi osiguranja protiv pretjeranih narušavanja tržišnog natjecanja („Komunikacija o dokapitalizaciji") (SL C 10, 15.1.2009., str. 2.); Komunikacija Komisije o postupanju s imovinom umanjene vrijednosti u financijskom sektoru Zajednice („Komunikacija o postupanju s imovinom umanjene vrijednosti") (SL C 72, 26.3.2009., str. 1.); Komunikacija o povratu održivosti i ocjeni mjera restrukturiranja financijskog sektora u trenutačnoj krizi prema pravilima o državnim potporama („Komunikacija o restrukturiranju") (SL C 195, 19.8.2009., str. 9.); Komunikacija Komisije o primjeni, počevši od 1. siječnja 2011. godine, pravila o državnim potporama za poticajne mjere u korist banaka u kontekstu financijske krize („Komunikacija o produljenju iz 2010.") (SL C 329, 7.12.2010., str. 7.) i Komunikacija Komisije o primjeni, počevši od 1. siječnja 2012. godine, pravila o državnim potporama na poticajne mjere u korist banaka u kontekstu financijske krize („Komunikacija o produljenju iz 2011.") (SL C 356, 6.12.2011., str. 7.).

([39]) Komisija je isto tako iznimno prihvatila izmjenu postojećih obveza u nekoliko drugih predmeta, kao na primjer u Odluci Komisije (EU) 2018/119 od 18. rujna 2017. o državnoj potpori SA.47702 (2017/C) (ex 2017/N) – Ujedinjena Kraljevina – Alternativni paket kojim se zamjenjuje obveza banke Royal Bank of Scotland koja se odnosi na prodaju podružnice Rainbow (SL L 28, 31.1.2018., str. 49.).

([40]) Vidjeti uvodnu izjavu 57. Odluke o otvaranju postupka iz 2018.

([41]) Posebno obveza prodaje […], […] i […].

([42]) Kako je izričito propisano točkom 15. Komunikacije o restrukturiranju.

([43]) Vidjeti uvodnu izjavu 58. Odluke o otvaranju postupka iz 2018.

imenovanje članova nadzornog odbora ([44]). Komisija napominje da se Slovenija u svojem priopćenju od 13. srpnja 2018. obvezala da će NLB izdati instrument dopunskog kapitala do […] i da će članovi nadzornog odbora biti isključivo neovisni stručnjaci. Komisija smatra da će te obveze pozitivno pridonijeti održivosti NLB-a. Komisija primjećuje i činjenicu da se udio loših kredita u ukupnom broju kredita ([45]) dodatno smanjio u prvom tromjesečju 2018. na 8,8 % (u usporedbi s 9,2 % krajem prosinca 2017.).

(72) Komisija je u Odluci o otvaranju postupka iz 2018. ([46]) izrazila sumnje u pogledu djelotvornosti početnog prijedloga Slovenije da, kao kompenzacijsku mjeru, imenuje slijepog povjerenika. Budući da Slovenija u najnovijim priopćenjima više nije navodila tu obvezu, nema potrebe da Komisija u ovoj Odluci donosi zaključke o djelotvornosti slijepog povjerenika.

(73) Komisija je u svojoj odluci o otvaranju postupka iz 2018. ([47]) preliminarno zaključila da je odgođena prodaja NLB-a *de facto* produljila razdoblje restrukturiranja. Budući da je veći broj obveza logički povezan s razdobljem restrukturiranja (vidjeti uvodnu izjavu 25. Odluke o otvaranju postupka iz 2018.), Komisija je navela da bi do produljenja roka za postupak prodaje trebalo doći usporedno s produljenjem ostalih obveza u pogledu restrukturiranja. Komisija napominje da Slovenija sada predlaže produljenje gotovo svih relevantnih postojećih obveza do dovršetka postupka prodaje. Najvažnija postojeća obveza iz Odluke iz 2013. koja nije u potpunosti produljena dok se udio ne smanji na blokirajuću manjinu jest obveza […]. No Komisija napominje da su, osim produljenja postojećih obveza, preuzete i dodatne kompenzacijske mjere.

(74) Komisija se u Odluci o otvaranju postupka iz 2018. ([48]) pitala ne bi li Slovenija mogla dodatno poboljšati održivost NLB-a zamjenom slijepog povjerenika potpuno ovlaštenim povjerenikom za smanjenje investicija. Komisija se isto tako pitala ([49]) hoće li uklanjanje alternativne obveze prodaje balkanskih društava kćeri oslabiti postojeće obveze. Komisija napominje da je Slovenija sada predložila da će povjereniku za smanjenje investicija dodijeliti isključivi mandat za prodaju udjela Slovenije u NLB-u do smanjenja na blokirajuću manjinu ako Slovenija ne bude poštovala obvezu prodaje. Komisija smatra da se uključivanjem povjerenika za smanjenje investicija rješavaju zabrinutosti koje su izražene u pogledu provedbe prodaje 75 % – 1 udjela u NLB-u, čime se jača vjerodostojnost obveze prodaje i poboljšavaju izgledi za održivost NLB-a.

(75) Komisija se u uvodnoj izjavi 63. Odluke o otvaranju postupka iz 2018. pitala i ne bi li Slovenija trebala razmotriti daljnje strukturne mjere za NLB, kao što je prodaja određenih društava kćeri i/ili mjere praćenja poslovanja kako bi se kompenzirala odgoda prodaje udjela u NLB-u i odgoda postupka restrukturiranja. Budući da će NLB biti aktivan na tržištu tijekom duljeg razdoblja, a da se pritom nije u potpunosti osigurala njegova dugoročna održivost, to bi mogao biti izvor narušavanja tržišnog natjecanja. Komisija sada primjećuje da je Slovenija predložila tri dodatne mjere ([50]) koje uključuju izdavanje instrumenta dopunskog kapitala do […], zatvaranje [10–20] dodatnih poslovnica i otuđenje udjela NLB-a u društvu NLB Vita (potonje će se provesti samo ako Slovenija ne smanji svoj udio u NLB-u na blokirajuću manjinu do kraja 2018.). Naime, što razdoblje u kojem dugoročna održivost nije u potpunosti osigurana bude dulje trajalo, to će veća biti potreba da se kompenzacijskim mjerama osigura da općeniti skup obveza ostane istovjetan u pogledu kompenzacijskih mjera. Komisija smatra da Slovenija predlaže zatvaranje znatnog broja poslovnica (u odnosu na broj poslovnica koje NLB ima u Sloveniji ([51])) i da će se time smanjiti komercijalna prisutnost NLB-a u Sloveniji ([52]). Komisija ujedno pozitivno ocjenjuje utjecaj otuđivanja društva NLB Vita u pogledu tržišnog natjecanja ([53]), ali i u pogledu raspodjele tereta bez neopravdanog narušavanja održivosti NLB-a ([54]). Komisija općenito zaključuje da će se kompenzacijskim mjerama dostatno kompenzirati odgoda prodaje 75 % – 1 udjela u NLB-u i produljeni postupak restrukturiranja.

([44]) Vidjeti uvodnu izjavu 36. Odluke o otvaranju postupka iz 2018.
([45]) Vidjeti tablicu 1.
([46]) Vidjeti uvodne izjave od 59. do 62. Odluke o otvaranju postupka iz 2018.
([47]) Vidjeti uvodnu izjavu 63. Odluke o otvaranju postupka iz 2018.
([48]) Vidjeti uvodnu izjavu 63. Odluke o otvaranju postupka iz 2018.
([49]) Vidjeti uvodnu izjavu 65. Odluke o otvaranju postupka iz 2018.
([50]) Vidjeti uvodne izjave 53. i 54. ove Odluke.
([51]) Vidjeti uvodnu izjavu 15. ove Odluke.
([52]) Vidjeti točku 35. Komunikacije o restrukturiranju.
([53]) Vidjeti i uvodne izjave 15. i 16. ove Odluke: veličina društva NLB Vita manja je od veličine inozemnih društava kćeri koje je NLB morao otuđiti prema izvornoj obvezi otuđenja (uzimajući u obzir i da je društvo NLB Vita u postotku od 50 % zajednički pothvat). Društvo NLB Vita donosi razmjerno mali doprinos ukupnom neto prihodu NLB-a i to neće negativno utjecati na održivost NLB-a.
([54]) Vidjeti točku 35. Komunikacije o restrukturiranju.

(76) Komisija se u uvodnoj izjavi 63. Odluke o otvaranju postupka iz 2018. ujedno pitala hoće li osnivanje novog društva za usluge *leasinga* ubrzo nakon likvidacije prethodnog društva za usluge *leasinga*, kao rezultat obveza u pogledu državne potpore na temelju Odluke iz 2013., narušiti bit obveze otuđenja sporednih društava kćeri NLB-a. Komisija napominje da je NLB u međuvremenu opozvao sve postupke osnivanja, čime se uklanja ta dvojba.

(77) U odluci o otvaranju postupka iz 2018. ([55]) Slovenija je pozvana da pojasni da najnovije obveze ne mijenjaju sve druge obveze koje se temelje na Odluci o izmjeni iz 2017. (posebno u pogledu zabrane stjecanja). Komisija napominje da je Slovenija u svojem nedavnom priopćenju ([56]) pojasnila da će se zabrana stjecanja primjenjivati do 31. prosinca 2019.

7. **ZAKLJUČAK**

(78) Na temelju prethodno navedene procjene novog skupa obveza prijavljenog 13. srpnja 2018. otklonjene su sumnje Komisije u pogledu istovjetnosti obveza izloženih u Odluci o otvaranju postupka iz 2018. i njime se ne utječe na zaključke donesene u Odluci iz 2013. i Odluci o izmjeni iz 2017. Komisija stoga na temelju članka 9. stavka 3. Uredbe Vijeća (EU) 2015/1589 ([57]) zaključuje da je državna potpora dodijeljena NLB-u spojiva s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točke (b) UFEU-a.

(79) Nadalje, Komisija na temelju članka 4. stavka 2. Uredbe (EU) 2015/1589 zaključuje da mehanizam kojim se NLB-u nadoknađuje šteta u slučaju pravnih posljedica povezanih sa sudskim sporovima koji se vode Hrvatskoj ne podrazumijeva državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a.

(80) Komisija napominje da je Slovenija iznimno pristala primiti tekst ove Odluke samo na engleskom jeziku.

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Zamjena obveza koje je Slovenija preuzela u okviru odluka SA.33229 (2012/C) (ex 2011/N) i SA.33229 (2017/N-2) obvezama o kojima je Slovenija izvijestila i koje su navedene u Prilogu ovoj Odluci spojiva je s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (b) UFEU-a.

Članak 2.

Mehanizam naknade čija je svrha nadoknaditi štetu NLB-u u slučaju pravnih posljedica povezanih sa sudskim sporovima koji se vode u Hrvatskoj ne podrazumijeva državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a.

Članak 3.

Ova je Odluka upućena Republici Sloveniji.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. kolovoza 2018.

Za Komisiju
Margrethe VESTAGER
Članica Komisije

([55]) Vidjeti uvodnu izjavu 66. Odluke o otvaranju postupka iz 2018.
([56]) Vidjeti uvodnu izjavu 50. ove Odluke.
([57]) Uredba Vijeća (EU) 2015/1589 od 13. srpnja 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 248, 24.9.2015., str. 9.).

PRILOG

NOVA OBVEZA KOJOM SE ZAMJENJUJE OBVEZA 14. IZ ODLUKE O IZMJENI IZ 2017.

(14) **[Smanjenje državnog udjela]** Slovenija će smanjiti svoj udio u društvu NLB d.d. na 25 % plus jednu dionicu („blokirajuća manjina") kako slijedi:

za najmanje 50 % plus jednu dionicu do 31. prosinca 2018. U slučaju povoljnih tržišnih uvjeta Slovenija ne isključuje mogućnost prodaje udjela većeg od 50 % plus jednu dionicu, ali i cijelog udjela od 75 % minus jednu dionicu.

Ako Slovenija ne sklopi (a) obvezujući sporazum ili obvezujuće sporazume o kupoprodaji radi prodaje svojeg udjela u društvu NLB d.d. u skladu s točkom 14.a do 31. prosinca 2018., Slovenija će povjereniku za smanjenje investicija (imenovanom u skladu sa stavkom 19. obveza iz 2013.) dodijeliti isključivi mandat za smanjenje udjela Slovenije u društvu NLB d.d. na blokirajuću manjinu za […]. Ako se povjereniku za smanjenje investicija dodijeli mandat za smanjenje udjela Slovenije u društvu NLB d.d. na blokirajuću manjinu u skladu s točkom 14.a, sve obveze definirane u stavcima 14.1. i 14.2., osim obveza 14.1.4. i 14.2.6., prestat će se primjenjivati nakon 31. prosinca 2018. Isto vrijedi i ako Slovenija smanji svoj udio u društvu NLB d.d. na blokirajuću manjinu do 31. prosinca 2018.

preostali udio koji premašuje blokirajuću manjinu do 31. prosinca 2019.

Ako Slovenija ne sklopi (a) obvezujući sporazum ili obvezujuće sporazume o kupoprodaji radi prodaje svojeg udjela u društvu NLB d.d. u skladu s točkom 14.b do 31. prosinca 2019., Slovenija će povjereniku za smanjenje investicija (imenovanom u skladu sa stavkom 19. obveza iz 2013.) dodijeliti isključivi mandat za smanjenje udjela Slovenije u društvu NLB d.d. na blokirajuću manjinu za […].

Slovenija će smanjiti svoj udio u društvu NLB d.d. u skladu s prethodno navedenim točkama u okviru transparentnog, otvorenog i natjecateljskog postupka koji se temelji na odredbama Pravilnika o strategiji upravljanja imovinom u državnom vlasništvu tako što će ga prodati ulagatelju ili ulagateljima koji su neovisni u odnosu na Republiku Sloveniju i koji nisu povezani s njom.

Pri provođenju svojih zadaća iz točaka 14.a i 14.b, povjerenik za smanjenje investicija postupat će u skladu s prethodnim stavkom i pažnjom dobrog stručnjaka.

U slučaju da Slovenija ne smanji svoj udio u društvu NLB d.d. na blokirajuću manjinu do kraja 2018., društvo NLB d.d. otuđit će svoje društvo kći za osiguranje NLB Vita do […].

Proda li Slovenija najmanje 50 % plus jednu dionicu svojeg udjela u društvu NLB d.d. najkasnije do 31. prosinca 2018., obveze iz stavka 14.1. primjenjivat će se i poštovati do 31. prosinca 2019. Obveze iz stavka 14.2., osim obveza 14.2.1. i 14.2.6., primjenjivat će se i poštovati dok Slovenija ne smanji svoj udio u društvu NLB d.d. na blokirajuću manjinu. Obveze iz stavka 14.2.1. primjenjivat će se i poštovati dok se glavni dio (najmanje 50 % + 1 udjela) udjela države ne otuđi i od […] dok Slovenija ne smanji svoj udio u društvu NLB d.d. na blokirajuću manjinu.

(14.1.) Slovenija se obvezuje da će:

(14.1.1.) dodijeliti sva mjesta i prava glasovanja u nadzornom odboru i njegovim pododborima neovisnim stručnjacima, tj. osobama koje:

trenutačno nisu zaposlene niti su 24 mjeseca prije imenovanja bile zaposlene u Slovenskom državnom holdingu, državnom tijelu, javnoj agenciji, javnom fondu, ustanovi javnog prava ili gospodarskoj ustanovi javnog prava, čiji je osnivač Republika Slovenija,

trenutačno nisu zaposlene niti su 24 mjeseca prije imenovanja bile zaposlene u drugim javnim subjektima koji su neizravni korisnici proračuna, ili u bilo kojem subjektu u kojem Republika Slovenija, Slovenski državni holding ili Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja d.d. ima prevladavajući utjecaj nad njegovim funkcioniranjem, kako je utvrđeno u Zakonu o trgovačkim društvima (Službeni list Republike Slovenije br. 65/09 – službeni pročišćeni tekst i naknadne izmjene),

trenutačno ne obnašaju funkciju u vodstvu ili upravi slovenske političke stranke niti su 24 mjeseca prije imenovanja obnašale takve funkciju;

(14.1.2.) osigurati da svaka banka u državnom vlasništvu ostane zasebna gospodarska jedinica s neovisnim ovlastima za odlučivanje u skladu sa stavkom 9.10. obveza iz 2013.;

(14.1.3.) osigurati da se društva u vlasništvu Slovenije neće ni u kojem slučaju tretirati povoljnije od društava koja nisu u državnom vlasništvu (nediskriminacija) u skladu sa stavkom 11. obveza iz 2013.;

(14.1.4.) osigurati da NLB ne stekne udio u bilo kojem poduzeću, u skladu sa stavkom 12.4. obveza iz 2013.

(14.2.) Slovenija se obvezuje i na sljedeće obveze iz 2013. (u njihovu izvornom obliku, uz sljedeće izmjene u pogledu sadržaja):

(14.2.1.) **[Upravljanje rizicima i kreditne politike]** NLB će provesti reformu svojeg procesa upravljanja rizicima, a posebno će NLB d.d. i njegove središnje povezane banke provesti sljedeće:

(14.2.1.1.) odrediti cijenu svakog novog kredita (pri čemu će se novim kreditom smatrati svaki novi posao koji nije povezan s postojećim transakcijama) primjenom odgovarajućeg unutarnjeg alata za određivanje cijena (kao što je trenutačna verzija „kreditnog kalkulatora" i njegove buduće verzije) ili (u slučaju velikih tržišnih izloženosti prema stanovništvu i MSP-ovima) primjenom odgovarajućih unutarnjih smjernica za određivanje cijena. Određivanje cijena za nove kredite smatrat će se primjerenim ako novi kredit pridonosi pozitivnom povratu od kapitala prije oporezivanja („**RoE**") od […] ili od pojedinačnog kredita ili od svakog odnosa s klijentom. Izračun povrata od kapitala od odnosa s klijentom može uključivati prihod od kamata, naknade te druge kombinirane proizvode za istog klijenta.

Za potrebe tog izračuna prosjek svih kredita ponderiranih količinom s jednim klijentom (od datuma ove odluke), drugi posao ili bankovne transakcije s naknadom koje pridonose profitabilnosti odnosa s istim klijentom mogu se uzeti u obzir tako da se novim kreditom može ostvariti niži povrat ako je nadoknađen prihodima drugih poslova ili bankovnih transakcija s naknadom. Novi krediti imat će kreditnu dokumentaciju kojom se dokazuje povrat od kapitala izračunan prije sklapanja posla za pojedinačni kredit ili drugu izloženost prema jednom klijentu, uključujući posao ili bankovne transakcije s naknadom. U slučaju velikih tržišnih transakcija sa stanovništvom ili MSP-om taj se povrat od kapitala izračunan prije sklapanja posla može zamijeniti provjerom je li transakcija u skladu s unutarnjim smjernicama o određivanju cijena i centraliziranim dokazom da se smjernicama o određivanju cijena osigurava povrat od kapitala od […].

Dokumentirat će se svako odstupanje od određenih cijena koje dovodi do niže razine cijena. Ta će dokumentacija uključivati okvirno poslovno obrazloženje odstupanja i predstavit će se povjereniku nadgledanja. Ukupni iznos odstupanja neće premašiti iznose definirane u stavku 14.2.1.6.

Kreditni poslovi koji nisu obuhvaćeni tim režimom politike određivanja cijena: transakcije s povezanim strankama (tj. članovima i zaposlenicima grupacije), slučajevi restrukturiranja (klijenata D, E i C s kašnjenjima u plaćanjima više od 90 dana) i sve transakcije na tržištu novca;

(14.2.1.2.) prilagoditi proces određivanja kreditnog rejtinga tako da se analiza financijskih izvještaja i kreditna ocjena koje pokazuju najmanje parametre financijske poluge i uspješnosti kao što su povrat od kapitala, omjer EBIT-a i pokrića kamata, dug/EBITDA, dug/(dug + kapital) itd. uzmu u obzir prije preuzimanja izloženosti na osnovi novog kredita s bilo kojim poslovnim klijentom. Svakog klijenta prema kojem NLB d.d. ima izloženost koja premašuje 1 milijun EUR potrebno je ponovno ocijeniti svake godine;

(14.2.1.3.) dokumentirati sve odluke o restrukturiranju, tj. sve nove kreditne poslove s lošim korporativnim klijentima s izloženošću koja premašuje 10 000 EUR i uključiti u dokumentaciju usporedbu s drugim rješenjima kao što je izvršenje kolaterala i raskid posla dokazujući na taj način da je odabrano rješenje kojim se u najvećoj mjeri povećava neto sadašnja vrijednost za banku. Osim u slučaju kada se može ostvariti povrat od kapitala od […], odluke o restrukturiranju bit će takve da će banka moći raskinuti posao najmanje svakih 12 mjeseci. Ako NLB d.d. nema isključivo pravo prihvatiti, predložiti ili odobriti sporazume o restrukturiranju ili donijeti odluke o restrukturiraju, ostvarit će svoja prava u skladu s prethodnim načelima. Popis svih nedavnih odluka o restrukturiranju redovito će se dostavljati povjereniku nadgledanja (najmanje svakih 6 mjeseci). Dokumentacija o svakoj odluci o restrukturiranju na zahtjev će se predstaviti povjereniku nadgledanja;

(14.2.1.4.) osigurati da su svi kreditni službenici koji odobravaju kredite MSP-ovima i korporativnim klijentima sudjelovali na unutarnjem usavršavanju na kojem će ih se upoznati s procesom dodjeljivanja kreditnog rejtinga i uspostavljenim metodologijama određivanja cijena;

(14.2.1.5.) osigurati potpuno unutarnji sustav koji se temelji na rejtingu u okviru postupka ocjenjivanja klijenata, koji je odobrila Banka Slovenije;

(14.2.1.6.) Ako povjerenik nadgledanja otkrije da NLB ne poštuje bilo koju preuzetu obvezu iz ovog stavka, NLB d.d. mora povjereniku nadgledanja dostaviti plan za uklanjanje utvrđenih nedostataka u kojem navodi koje je mjere poduzeo kako bi izbjegao kršenje obveza u sljedećem tromjesečju. Plan će se povjereniku nadgledanja dostaviti na vrijeme tako da on može o njemu izvijestiti Komisiju u sljedećem polugodišnjem izvješću. Ako se planom za uklanjanje utvrđenih nedostataka ne ostvare očekivani rezultati i ciljevi, NLB d.d. ograničit će na razdoblje od dvanaest mjeseci, počevši od tromjesečja nakon izvješćivanja o takvom kršenju preuzetih obveza, obujam novog kreditiranja po izvještajnom razdoblju na 66 % obujma novog kreditiranja izvještajnog razdoblja u kojem je preuzeta obveza prekršena. To se ne primjenjuje na pojedinačno kršenje preuzete obveze iz stavaka 14.2.1.1., 14.2.1.2. i 14.2.1.3. ako se dodatni istražnim postupkom povjerenika nadgledanja otkrije da se takvo kršenje može smatrati izoliranom pogreškom ili propustom i da nema dokaza koji ukazuju na to ta je to kršenje utjecalo na ukupni obujam poslova po klijentu koji premašuje […].

(14.2.2.) obveza **[Smanjenja troškova]** iz stavka 2. obveza iz 2013., koja se mijenja na način da operativni troškovi na razini grupacije (isključujući jednokratne iznimne troškove koji se ne ponavljaju, tj. izdatke za restrukturiranje) mogu dosegnuti najviše […] EUR na godišnjoj osnovi,

(14.2.3.) obveza **[Otuđenja sporednih društava kćeri]** iz stavka 4. obveza iz 2013. mijenja se na način da NLB neće ponovno ući u poslovanje i aktivnosti koje je morao otuđiti,

(14.2.4.) obveza **[Zabrane oglašavanja i agresivnih poslovnih strategija]** iz stavka 12.1. obveza iz 2013.,

(14.2.5.) obveza u pogledu **[Mehanizma otplate kapitala i zabrane dividendi]** iz stavka 12.2. obveza iz 2013., koja se mijenja na način da će društvo NLB d.d., na temelju revidiranih godišnjih izvještaja, svojim dioničarima za svaku fiskalnu godinu u obliku dividendi isplatiti barem iznos neto prihoda za takvu fiskalnu godinu (i može, radi izbjegavanja dvojbe, svaki put isplatiti svojim dioničarima svu raspoloživu dobit u obliku dividendi, što uključuje, ali nije ograničeno na zadržanu dobit za prethodne fiskalne godine), što podliježe ograničenjima iz primjenjivih europskih i slovenskih propisa i pod uvjetom da primjenjivi minimalni kapitalni zahtjev na konsolidiranoj razini (uvećan za svaki primjenjivi zahtjev za kombinirani zaštitni sloj i smjernice za kapital) ne premašuje zaštitni sloj kapitala od najmanje 100 baznih bodova,

(14.2.6.) obveza u pogledu **[Povjerenika nadgledanja]** iz stavka 18. obveza iz 2013.,

(14.2.7.) obveza u pogledu **[Povjerenika za smanjenje investicija]** iz stavka 19. obveza iz 2013.

(14.3.) Slovenija se obvezuje i da će provesti dodatne kompenzacijske mjere radi pružanja kompenzacijskih mjera koje su istovjetne izvornoj obvezi prodaje:

(14.3.1.) NLB d.d. dodatno će ojačati svoju strukturu obveza izdavanjem instrumenta dopunskog kapitala do […] ulagateljima koji su potpuno neovisni u odnosu na Sloveniju, osim u slučaju ozbiljnog narušavanja tržišta.

Izuzeće za koje je potrebno prethodno odobrenje Komisije: bez obzira na ovu obvezu, NLB u slučaju dobivanja odobrenja Komisije nije obvezan izdati instrument dopunskog kapitala u slučaju ozbiljnih narušavanja tržišta;

(14.3.2.) NLB d.d. će zatvoriti [10–20] poslovnica u Sloveniji do […].

Bez obzira na odredbe o valjanosti određenih obveza kako su ovdje definirane, obveze iz stavka 14.3. primjenjivat će se i poštovati prema potrebi kako je utvrđeno u stavcima 14.3.1. i 14.3.2. i u slučaju scenarija iz točke 14.a i iz scenarija iz točke 14.b.

(14.4.) Sve su obveze utvrđene u:

Odluci Komisije SA.33229 (2012/C) od 18. prosinca.2013., osim obveze iz stavka 18. i stavka 19., i u

Odluci Komisije SA.33229 (2017/N-2) od 11. svibnja.2017. – Izmjena odluke o restrukturiranju društva NLB

prestale su se primjenjivati 31. prosinca 2017.